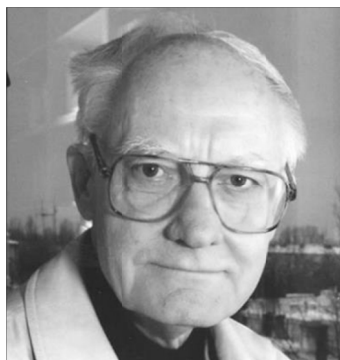

KS. PROF. DR HAB. ZDZISŁAW CHLEWIŃSKI

27 listopada 2021 r. w Gościkowie-Paradyżu zmarł ks. prof. dr hab. Zdzisław Chlewiński, wybitny psycholog, wieloletni wykładowca KUL, w latach 1980-1981 dziekan Wydziału Filozofii, członek czynny Wydziału Nauk Społecznych TN KUL.

Urodził się 27 lutego 1929 r. w Waldkowie koło Świącian na Wileńszczyźnie. W 1935 r. rozpoczął edukację w szkole ćwiczeń przy średniej szkole dla nauczycieli w Świącianach. W czasie II wojny światowej mieszkał wraz z rodziną (rodzicami i starszym bratem) w swoim mieście rodzinnym. W czasie okupacji niemieckiej od lipca 1941 r. administracja litewska zlikwidowała polskie szkoły, uczęszczał zatem do szkoły litewskiej. W 1946 r. rodzina Z. Chlewińskiego przeniosła się na tzw. Ziemię Odzyskane. Początkowo zatrzymali się w Drawnie, a następnie przeprowadzili się do Stargardu Szczecińskiego. Od 1946 r. uczył się w Państwowym Liceum dla Dorosłych w Gorzowie Wielkopolskim. W latach 1949-1954 odbył studia w Seminarium Duchownym w Gorzowie Wielkopolskim i 29 czerwca 1954 r. przyjął święcenia kapłańskie z rąk bpa Herberta Bednorza. Przez trzy lata pracował jako wikariusz w gorzowskiej parafii katedralnej. W 1957 r. podjął studia w ramach specjalizacji filozoficzno-psychologicznej na Wydziale Filozofii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. W 1961 r. obronił pracę magisterską, poświęconą założeniom pawłowowskiej koncepcji życia psychicznego. Po studiach rozpoczął pracę dydaktyczną na KUL w charakterze asystenta, a pierwsze zajęcia ze studentami prowadził z zakresu metod statystycznych, później także z podstaw z psychometrii. W 1963 r. uzyskał na macierzystej uczelni stopień doktora na podstawie dysertacji dotyczącej wartości i cech osobowości. Kontynuował pracę dydaktyczną i naukową w Katedrze Psychologii Eksperymentalnej KUL. W 1972 r., po uzyskaniu habilitacji, objął jej kierownictwo, jak też całej specjalizacji filozoficzno-psychologicznej KUL. W 1980 r. został dziekanem Wydziału Filozofii i podjął starania o reaktywację byłego Wydziału Nauk Społecz-

nych z czterema sekcjami: psychologii, socjologii, ekonomii i pedagogiki. Projekt udało się wcielić w życie już w 1981 r. – ks. prof. Chlewiński był współautorem nowego programu dydaktycznego psychologii, niezależnego od filozofii, a także inicjatorem powstania Ośrodka Obliczeniowego KUL. W 1988 r. otrzymał tytuł naukowy profesora i stanowisko profesora nadzwyczajnego, a w 1992 r. stanowisko profesora zwyczajnego w Katedrze Psychologii Eksperymentalnej, której był kierownikiem do 2002 r., czyli do przejścia na emeryturę.

Jego działalność naukowa koncentrowała się wokół psychometrycznych podstaw teorii osobowości, przekonań, postaw i cech osobowości, psychologii procesów poznawczych, w tym zwłaszcza podejmowania decyzji indywidualnych i grupowych, kształtowania umiejętności poznawczych, interdyscyplinarnego podejścia do badań umysłu oraz zagadnień psychologii religii, pogranicza psychologii i psychiatrii, a także filozofii życia.

Był autorem i współautorem książek: *Psychology of Learning in Poland* (1986), *Information Processing in Paranoid Schizophrenics* (1986), *Eksplikacja procesów psychicznych w Jerzego Konorskiego teorii integracyjnej działalności mózgu* (1986), *Postawy a cechy osobowości* (1987), *Kształtowanie się umiejętności poznawczych. Identyfikacja pojęć* (1991), *Dojrzałość: osobowość, sumienie, religijność* (1991), *Urojeniowa wizja świata, Wnioskowanie przez analogię w procesach kategoryzacji* (1995), *Psychologia pamięci* (1997), *Search for Maturity. Personality, Conscience, Religion* (1998), *Umysł: dynamiczna organizacja pojęć: analiza psychologiczna* (1999), *Psychologia w perspektywie XXI wieku* (2004)^[8], *Psychologia poznawcza w trzech dekadach XX wieku* (2007), *Groza i prześladowanie Polaków i Żydów na Wileńszczyźnie: wspomnienia i refleksje z czasów dwóch okupacji* (2009). Był promotorem 24 doktoratów i recenzentem 23 habilitacji, członkiem wielu towarzystw naukowych, m.in. Polskiego Towarzystwa Psychologicznego i PAN. Od 1972 r. prowadził cotygodniowe seminaria otwarte, a od 2000 r. interdyscyplinarne seminaria dotyczące zagadnienia umysłu.

W 2002 r. przeszedł na emeryturę, a w 2007 r. powrócił do macierzystej diecezji i zamieszkał w Zielonogórsko-Gorzowskim Wyższym Seminarium Duchownym w Gościkowie-Paradyżu.

Msza św. żałobna została odprawiona 30 czerwca 2021 r. w Kościele WSD w Gościkowie-Paradyżu, Msza św. pogrzebowa zaś 5 lipca w Lublinie w kościele Akademickim KUL, a uroczystości pogrzebowe na cmentarzu przy ul. Lipowej.

Na podstawie materiałów internetowych*
opracował Stanisław Sarek

---

* https://www.kul.pl/odszedl-do-pana-ks-prof-zdzislaw-chlewinski,art_94882.html; https://pl.wikipedia.org/wiki/Zdzis%C5%82aw_Chlewi%C5%84ski.